

§16 b TILLADELSE

§ 16 B TILLADELSE TIL SVINEBESÆTNING PÅ TORKILSTRUPVEJ 20, 4863 ESKILSTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	4
1.3	Resume	5
1.4	Afgørelse	6
2	VILKÅR FOR TILLADELSE	8
2.1	Generelle forhold.....	8
2.2	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	8
2.3	Nabopåvirkning.....	9
2.4	Gødningsproduktion og -håndtering	11
2.5	Egenkontrol, dokumentation og systematisk overvågning.....	11
2.6	Generelle bemærkninger	12
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	14
3.1	Generelle forhold.....	14
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	14
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	19
3.4	Nabopåvirkning	27
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	38
3.6	Egenkontrol, dokumentation og systematisk overvågning.....	40
3.7	BAT og begrænsende foranstaltninger	41
4	HØRINGER.....	41
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	42
6	BILAG	43

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 15. februar 2019 modtaget ansøgning fra Anders Kappel om tilladelse af dyreholdet (produktionsareal og gødningslager) på Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 209 090. Det er version 1 af ansøgningsskemaet fra den 15. februar 2019, der ligger til grund for tilladelsen.

Den 1. august 2017 trådte en ny husdyrbruglov¹ i kraft. Med den nye lov er anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende/tillade anlæg og husdyrproduktion, mens anvendelse af arealer reguleres af generelle regler.

Det er typen af husdyr samt indretning og størrelse af staldenes produktionsareal samt typen af gødningsopbevaringsanlæg og overfladeareal på disse, der er afgørende for, hvilke krav der stilles i en miljøtilladelse.

Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealerne, hvor dyrene kun kortvarige eller slet ikke har adgang, tæller ikke med i produktionsarealopgørelsen.

Tidligere godkendelser/tilladelser

Dyreholdet blev efter anmeldelse den 9. marts 2017 godkendt til 554 slagtesvin/polte (32-110 kg). Det er denne produktion, der danner baggrund for den lovlige nudrift.

Produktionsarealet er ikke blevet ændres siden 2011 og er derfor det samme i 8 års drift som i nudrift og ansøgt drift.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1020 af 06.07.2018.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ud over slagtesvin/polte produktionen på Torkilstrupvej 20 driver Kappelseje I/S en so produktion på Dukkerupvej 2 A, 4850 Stubbekøbing under samme CVR-nr. 2910 6096. Det er i den forbindelse vurderet, at der er tale om uafhængige produktioner, som i godkendelses-/tilladelsesmæssig sammenhæng skal vurderes hver for sig, da de teknisk, forurenings-/ og driftsmæssigt kan adskilles.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til svinebesætning på Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup
Tilladelsen omfatter:	Produktionsareal på 201 m ² med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv, samt 249 m ² gødningsoverflade, gyllebeholder.
Dato ikrafttrædelse:	DATO
Bedriftens navn og adresse:	Kappelseje I/S, Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup
CVR-nr. og P-nr.:	CVR-nr. 2910 6096 P-nr. 1.011.904.285
CHR-nr.:	94670
Ejendomsnummer:	376-0015834
Matr.nr. og ejerlav:	4a Torkilstrup BY, Torkilstrup
Husdyrbrugets ejer og ansøger:	Kappelseje I/S, Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup.
Konsulent:	Heidi Ledskov, VKST, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, E-mail hsl@vkst.dk tlf. 5148 9081
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Forhøring af ejer/konsulent
Høring af ejer:
Nabo/partshøring i perioden:
Tilladelsesdato:
Afgørelse annonceret:
Klagefrist udløber:
Søgsmålsfristen udløber:
Retsbeskyttelse udløber:

1.3 RESUME

Tilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få tilladt den eksisterende produktion af slagtesvin/polte i 2 eksisterende stalde med et samlet produktionsareal på 201 m². Desuden er der en eksisterende gyllebeholder med et overfladeareal på 249 m².

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning, og bygningsmassen øges ikke i forhold til nudrift. Produktionsarealet er det samme i 8 års drift som i nudrift og ansøgt drift.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i, at der ikke skal laves bygningsmæssige ændringer er det vurderet, at disse ikke ødelægger/slører områdets landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige øgede påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Da der ikke sker ændringer i anlæg eller dyrehold med denne miljøgodkendelse forventes niveauerne for transporter samt lugt, ammoniak, støj, støv, fluer og andre skadedyr at være uændrede.

Husdyrproduktionen vil kunne medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, men lugtberegningerne viser, at der ikke vil være øget påvirkning i forhold til den nuværende drift.

BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Ifølge husdyrloven skal der ikke stilles vilkår om BAT, når ammoniakemissionen er mindre end 750 kg NH₃-N/år.

Miljøkonsekvensvurdering

Denne tilladelse er givet efter 16 b, og der er derfor ikke krav om miljøkonsekvensvurdering.

Konklusion

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i miljøtilladelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til svineproduktionen på landbrugsejendommen Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup med CVR-nummer 2910 6096. Tilladelsen gives ved overholdelse af de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1. Den beregnede ammoniakemission fra anlægget, er på under 750 kg NH₃-N pr. år, dermed er dyreholdet under IPPC-grænsen/grænsen for IE-brug.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 201 m²:

- 109 m² produktionsareal til slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv. (Poltestald).
- 92 m² produktionsareal til slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv. (slagtesvinestald).
- 249 m² gødningsoverflade, gyllebeholder.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg ud over det tilladte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune. Der er ikke søgt om fleksibilitet i dyregruppen og denne tilladelse omfatter således alene slagtesvin/polte.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for udnyttet, når det der er anmeldt og truffet afgørelse om er gennemført. Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Der gøres opmærksom på, at denne afgørelse ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøtilladelse.

Udskast

2 VILKÅR FOR TILLADELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet.
2. Alle, der arbejder på husdyrbruget, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Staldindretning og drift

4. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende produktionsareal med den angivne staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Staldareal m ²	Produktionsareal m ²
Polte stald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	203	109
Slagtesvine-stald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	117	92
I alt				201

Placering af de staldene fremgår af kort 2 i denne miljøtilladelse.

Overbrusning og Rengøring

5. Det skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre, at stier inklusiv gulvarealer holdes tørre, samt at stalde, ventilation- og fodringsanlæg holdes rene.

Ventilation

6. Ventilationsanlæg skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst én gang årligt.

Energi- og vandforbrug

7. Mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås.
8. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

9. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.
10. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes ryddelige og renholdte for affald, foderrester, gødning mv., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn mv.

Affald

11. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
12. Kasseret foder og oprensede foderrester eller husdyrgødning skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Driftsforstyrrelser og uheld

13. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

Beredskabsplan

14. Der skal forefindes en opdateres beredskabsplan på husdyrbruget. Af planen skal det fremgå, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal revideres årligt og/eller efter behov. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

2.3 NABOPÅVIRKNING

Lugt

15. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde og/eller gødningsoplag, der vurderes at være væsentlig større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.
16. Omrøring af gyllen i gyllebeholderen i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel. Med "umiddelbart" forstås ca. et par dage.
17. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
18. Flydelaget på gyllebeholderen skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra beholderen, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra beholderen i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

19. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med omrøring og udbringning af gyllen og Guldborgsund Kommune vurderer, at lugtgenerene er væsentlige for omkringboende, kan kommunen stille skærpede krav til omrøring, afhentning og udbringning af gyllen.

Fluer og skadedyr

20. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
21. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekæmpelsen. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

22. Transport af dyr, foder og husdyrgødning til og fra husdyrbruget skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

23. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

24. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal husdyrbruget for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges husdyrbruget at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentation skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

25. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets anlæg.

Lys

26. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.4 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Gødningstyper og mængder

27. Husdyrgødningen skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

28. Torkilstrupvej 20 har maksimalt tilladelse til 249 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg – gyllebeholder.
29. Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning skal svare til mindst 9 måneders tilførsel.
30. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholder skal læsepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild skal pumpes op i gyllebeholder eller vogn.
31. En eventuel læseplads ved gyllebeholder skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læseplads for gyllevogne.
32. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholdere eller gyllebeholder og – vogn skal der være opsyn med overpumpningen.
33. Hvis en gyllebeholder ikke skal bruges mere, skal den tømmes helt og rengøres. Kommunen skal have besked om at beholderen er taget ud af drift.

2.5 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

34. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
- Til dokumentation for produceret dyretype kan gødningsregnskabet samt produktions/effektivitetskontroller eller lignende anvendes.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Logbog over flydelag på gyllebeholderne samt rapporter fra beholderkontrollen

2.6 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en oprensning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., som fastlægger, at enhver ændring af drift og/eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre en forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndighed og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a bortfalder denne tilladelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelsen.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a, stk. 2 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen/tilladelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del, anført som kontinuitetsprincippet. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne tilladelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse/tilladelse. Det er ikke hensigten, at afvigelse, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Men driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne tilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39, kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved meddelelse af denne tilladelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 1076 af 28.08.2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.

- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicinaffald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1686 af 18.12.2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
DATO-2019

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af tilladt produktion

Tilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup ejet af Christen og Anders Kappel. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94 670, og ejendommen drives af Kappelleseje I/S under CVR-nr. 2910 6096.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stillede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansatte på husdyrbruget være bekendt med vilkårene i tilladelsen.

Der er endvidere stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på husdyrbruget.

Ansøger ejer 1 anden ejendomme med husdyr, der drives under samme CVR-nr. Ejendommen er beliggende på Dukkerupvej 2a, 4850 Stubbekøbing.

Guldborgsund kommune vurderer i denne sag, at ejendommene er teknisk og forureningsmæssigt adskilt i en sådan grad, at det er muligt af bedømme og regulere ejendommene hver for sig i godkendelsesmæssig henseende. Der er her lagt vægt på, at ejendommene ligger geografisk adskilt, og at de ikke deler tekniske anlæg, der har forbindelse til husdyrproduktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne tilladelse.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Torkilstrupvej 22a, som ligger ca. 53 m øst for staldanlægget. Mod vest ligger Torkilstrupvej 18, en anden nabobeboelse ca. 74 meter fra staldanlægget. Ud over at Torkilstrupvej 22a, er nærmeste nabobeboelse, er den også nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Nærmeste byzoneområde er et motorvejsnært erhvervsområde ved Nørre Alslev, som ligger ca. 3 km mod nord. Ca. 3 km mod syd vest ligger Eskilstrup, som er et andet byzoneområde.

Nedenstående kort viser placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens kap. 2 (§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Afstande ift. § 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 700 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 35 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 7 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Beboelse på samme ejendom ** – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 15 meter
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	Ca. 24 meter
Nabobeboelse – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 53 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en	

samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	Ca. 53 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsom naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

Afstand til offentlig vej og til naboskel er ikke overholdt. Disse afstandskrav er kun gældende for nybyggeri eller ved ændring af produktionsareal, som medføre øget forurening. I denne miljøtilladelse er produktionsareal uændret, og der sker ingen nybyggeri.

Alle gældende afstandskrav er derfor overholdt.

Udformningen af husdyrbrugets anlæg fremgår af nedenstående kort.

Kort 2. Oversigtskort over husdyrbruget.

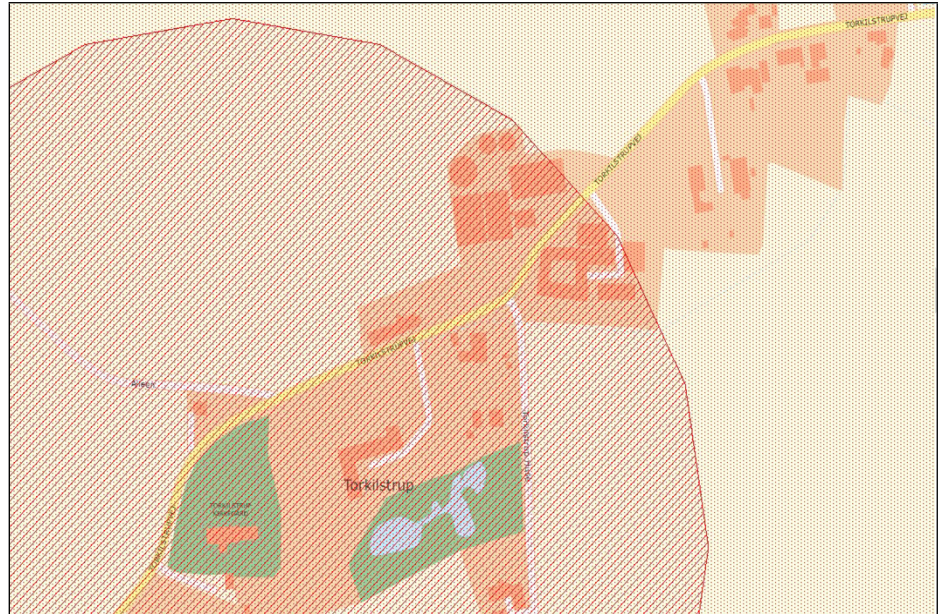
Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at alle gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Husdyrbruget ligger uden for fortidsmindelinjer, kirkeomgivelser, skovbyggelinjen, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer.

Anlægget ligger inden for kirkebyggelinjer samt inden for værdifulde kulturmiljøer og inden for værdifuldt landbrugsområde.

Kultur miljø

Kirkebyggelinjer

Kort 3. Bygge- og beskyttelseslinjer

Kirkebyggelinjer

Ved planlægning for byggeri, tekniske anlæg, skovrejsning mv. inden for kirkebyggelinjer skal det så vidt muligt sikres, at oplevelsen af kirkens samspil med landskabet eller landsbymiljøet visuelt ikke væsentligt sløres eller forringes.

Da der ikke sker nybyggeri i forbindelse med denne tilladelse, har ændringen ikke betydning for kirkebyggelinjer.

Værdifulde kulturmiljøer

De kulturhistoriske elementer i landskabet skal så vidt muligt bevares og i nødvendigt omfang plejes. Aktiviteter, herunder fx byggeri samt andre aktiviteter inden for kultursporerne, skal så vidt muligt undgås eller begrænses.

Da der ikke sker nybyggeri i forbindelse med denne tilladelse, vurderes det, at ændringen ikke har betydning for kulturmiljøet.

Værdifuldt landbrugsområde

Er områder, som er udpeget til jordbrugsmæssig anvendelse, herunder plantebrug og husdyrproduktion.

Anlægget overholder på grund af overstående gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere efter gældende lovgivninger. Der er således ikke vurderet behov for at stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte produktion vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

I forbindelse med denne tilladelse sker der ingen nybygning eller anden udvendige fysiske ændringer. Tilladelsen vurderes derfor ikke at medfører nogen visuel indflydelse for naboer og den landskabelige værdi.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i særligt værdifuldt landbrugsområde.

Husdyrbruget er beliggende i en landsby. Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab.

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning, da husdyrbrugets fremtræden i forhold til landskabet vil være uændret.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed på trods af Torkilstrupvej går gennem anlægget. Se bilag 1 "Oversigtskort".

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at husdyrbruget fremstår som en samlet enhed og ændringen af husdyrbruget får ikke betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Husdyrbruget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde. Størstedelen af disse områder består af jordbrug i almindelig drift, og er hovedsagligt forbeholdt jordbrugserhvervet. Driftsmæssigt nødvendige anlæg i relation til jordbrugserhvervet kan tillades. Disse skal dog tilpasses beskyttelsesniveauet mest muligt. Da den ansøgte produktion er vurderet i forhold til naturområder (se afsnit 3.4.1 vedr. naturvurdering), vurderes det, at bedriften er tilpasset ovenstående beskyttelseshensyn.

Der gennemføres ingen nybyggeri i forbindelse med denne tilladelse.

Kulturhistoriske værdier

Husdyrbruget ligger i kulturmiljøet "Torkilstrup Landsby". Kulturmiljøet vil ikke blive berørt i forbindelse med denne tilladelse, da der ikke sker noget nybyggeri.

Nærmeste fortidsminde ligger mere end 2 km fra husdyrbruget.

Ændringen af husdyrbruget har ingen påvirkninger på de kulturhistoriske værdier.

Naturmæssige værdier

Husdyrbruget ligger uden for områder med særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste område udpeget som økologisk forbindelse ligger ca. 500 meter mod nord.

For øvrige forhold vedr. naturmæssige værdier henvises til afsnit 3.4.1.

Geologiske værdier

Nærmeste geologiske interesseområder ligger over 3 km fra husdyrbruget.

Rekreative værdier

Husdyrbruget ligger uden for friluftsområder. Der er over 2 km til nærmeste område.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det konkrete projekt ikke har en væsentlig landskabelig og visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Husdyrbrugets produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagre, den såkaldte "stipladsmodel".

Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset produktionsforhold.

Ved vurdering af husdyrbrugets miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om tilladelse til eksisterende produktionsarealet med den fleksibilitet, det giver med ny lov, med hensyn til antal og vægt på slagtesvinene. Der er ingen ændringer i bygningsmassen, og der inddrages ikke nyt produktionsareal. Samtidig er der ikke søgt om flexgruppe i dyretype.

Husdyrbruget drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2. Staldafsnit i de enkelte husdyranlæg.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal m ²	Produktions- areal (m ²)
Polte stald	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	203	109
Slagtesvinestald	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	117	92
I alt			201

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget foretaget inden for de seneste 8 år.

Seneste ændring på husdyrbruget er sket ved en anmeldelse efter husdyrgødningsbekendtgørelsen den 9. marts 2017.

8 års driften er opgjort på baggrund af produktionstilladelse fra 2005. Nudriften er sat efter anmeldelsen i 2017.

Da der ikke har været foretaget ændringer i produktionsarealet eller dyretype siden 2011, er der ingen forskel på ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulv- og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for de fastlagte vilkår og grænser jævnfør dyrevelfærdsreglerne.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion og i mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af slagtesvin er der fleksibilitet i ind-/og udgangsvægte. Dog gælder det, at slagtesvin er over 30 kg.

I den aktuelle ansøgning er der kun søgt om slagtesvin. Der vil således skulle søges om ny godkendelse/tilladelse hvis der ønskes andre dyr end slagtesvin i staldene.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved opfyldelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd, til nedkøling af dyrene i varme perioder og dermed renholdelse af stierne.

Ansøger har oplyst, at der er opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold og skadedyr.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stier inklusive gulve holdes tørre og rene, samt at stalde og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Til god staldhygiejne hører blandt andet, at stierne holdes rene og tørre. Samtidig forebygger renholdelse af område med foder, at skadedyr tiltrækkes og opformeres.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle staldene.

Ventilationsanlægget efterses og rengøres jævnligt, hvilket er med til at opretholde effektiv drift.

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget mm., skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger. Anlægget skal som minimum rengøres en gang om året. Begrundelse herfor er, at det skal sikre den meste optimale ventilation og reducere energiforbruget.

Kommunes vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til driften af ventilationsanlægget, ikke vil være væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.4 Fodring

Der opbevares færdig foder og korn i 2 udendørs siloer på husdyrbruget.

Foderet er tilpasset til de enkelte dyrs vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

I forbindelse med foderkontrol og optimering af produktionen bliver foderforbruget nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der

tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for husdyrbrugets bedste viden inden for fodring. Foderplanen gennemgås mindst 1 gang om året for optimering, fejl mm. Foderet indeholder et fosfor-og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.

På baggrund af "stipladsmodellens" forudsætninger for beregninger af emissioner af lugt og ammoniak er den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede indarbejdet i husdyrbrugloven.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der i relation til opbevaring, håndtering og brug af foder ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilation, foderbehandling, håndtering af gylle samt belysning.

Der er stillet vilkår om, at mekaniske anlæg renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de givne vilkår vil produktionen ikke medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af stalde.

Ejendommen anvender vand fra Torkilstrup-Lillebrænde Vandværk.

Der er stillet vilkår om, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de givne vilkår vil produktionen ikke medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.6 Spildevand, restvand og vaskevand

Spildevand fra ejendommen omfatter sanitært spildevand fra toiletter og husspildevand, som afledes til kloakanlæg.

Restvand fra husdyrholdet omfatter vaskevand fra stalde og drikkevandsspild samt øvrigt vand fra vask af produkter som foderrekvisitter til husdyrholdet. Restvandet føres til gyllebeholder.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Men samme begrundelse er der stillet vilkår i relation til renholdelse af udendørsarealer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand og restvand der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

3.3.7 Affald

Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast areal med kadaverkap. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Det vurderes, at døde dyr kan opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olie-/ og kemikalieaffald

Der opbevares spildolie på bedriften i lukket beholder.

Nedenstående tabel viser omfang og håndtering af farligt affald

Tabel 3. Farligt affald

Affaldstype	Nudrift	Ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK 02 01 08	50 kg	50 kg	I container	Genbrugsplads
Sprøjtemiddelrester EAK 20 01 19	0 l	0 l	-	-
Spildolie EAK 20 01 26	100 l	100 l	Tønde i værksted	REFA
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK 18 01 03	20 glas flasker 0,5 kg kanyleaffald	20 glas flasker 0,5 kg kanyleaffald	I kanyleboks	Genbrugsplads

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Brændbart affald består af plastik, papir, pap og andet brandbart.

Nedenstående tabel viser omfang og håndtering af fast affald på bedriften.

Tabel 4. Affald

Affaldstype	Nudrift	Ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap EAK 15 01 01 Plastik EAK 02 01 04	-	-	-	-
Tomme spraydåser EAK 16 05 04	10 stk.	10 stk.	Beholder	Kommunal affaldsordning
Jern/metal EAK 02 01 10	1.000 kg	1.000 kg	Udendørs	Jernhandler

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fast bund med overdækning. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer

Olie/dieselolie

Der er en nedgravet fyringsolietank på 2.500 l fra 1986, samt 2 overjordiske tanke på henholdsvis 4.000 l fra 2012 og på 2.500 l fra 2006.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Markkemi opbevares i aflåst kemirum. Der er ikke afløb fra kemirummet. Opbevaringen sker derved i henholdt til gældende lovgivning.

Oplag af kemikalier skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde.

Medicin opbevares i kasse i forrum.

Kommunens vurdering

Opbevaring af olie, brændstof og kemikalier skal ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø eller grundvand.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer. Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie og kemikalier er miljømæssigt forsvarligt.

3.3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

En væsentlig risiko for uheld eller driftsforstyrrelser kan opstå ved håndtering og opbevaring af gylle, olie og kemikalier.

Beskrivelse af risici

Ansøger har angivet følgende som mulige risici eller uheld, som kan medføre væsentlig forurening:

Risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier.

Uheld

- Lækage på pumperør.
- Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn.
- Gyllevognen vælter.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser eller uheld eller eventuelle gener og forurening ved uheld træffes følgende forholdsregler jf. ansøger:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års beholder kontrol.
- Der udarbejdes 4 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietanke er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Medicin opbevares i aflåst rum.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Evt. medarbejdere er udstyret med en mobil telefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

For at begrænse eventuelle forureninger ved uheld og lignende er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune og/eller beredskabet skal kontaktes hurtigst muligt efter at uheld er opstået.

Vilkåret er stillet for, at Guldborgsund Kommune ved eventuelle forureninger har mulighed for, at vurdere om der er truffet de rigtige forholdsregler for at begrænse forureningen og sikre miljøet mod yderligere skade. Desuden skal Guldborgsund Kommune vurdere, om der fremadrettet er truffet de fornødne forholdsregler for, at uheldet ikke skal ske igen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser.

Guldborgsund Kommune vurderer desuden, at i tilfælde af uheld eller lignende vil der være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser af en forurening.

3.3.10 Beredskabsplan

Der er for ejendommen udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle samt andre uheld eller kritiske situationer.

Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på ejendommen, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold.

Derudover er der stillet vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøtilladelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpende,

inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

- Planen skal opdateres jævnligt/årligt eller efter revidering af procedure i forbindelse med uheld.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig rør m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med den udarbejdede beredskabsplan er taget højde for eventuelle uheld. Herved vurderes det, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på ejendommen være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.3.11 Biaktiviteter

Der er ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv samt overfladeareal på gyllebeholder.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 381 kg NH₃-N pr. år.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 5. Ammoniakemission

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	381 kg	0 kg (ift. nudrift)
Nudrift – Anmeldelse 2017	381 kg	
8 års drift – produktionstilladelse 2005	381 kg	0 kg (ift. 8 års drift)

Beregningerne er foretaget i it-systemet "www.husdyrgodkendelse.dk", skema nr. 209 090 version 1.

Beregningerne viser, at den samlede emission fra anlægget er uændret i forhold til nudrift og 8 års drift.

I denne miljøtilladelse gennemføres der ingen bygningsmæssige ændringer. På baggrund heraf er der ikke ændringer i produktionsarealet i stalde og gødningslager overflade i forhold til nudriften.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper, staldsystemer, da der ikke er ændringer i forhold til nudrift.

Da der er tale om eksisterende anlæg uden ændringer, er der ikke stillet krav til indførsel af yderligere tiltag til reduktion af ammoniakemissionen.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår til de forudsætninger, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering - § 16 b miljøtilladelse, Torkilstrupvej 20).

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur **Kategori 1-natur**

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Ved brug af kumulations-modellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ligger mere end 2 husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtypen. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,2 kg N/ha.

Da ammoniakdepositionen er mindre end 0,2 kg N/ha, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Torkilstrupvej 20 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i nærmeste kategori 2-naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på Torkilstrupvej 20 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i

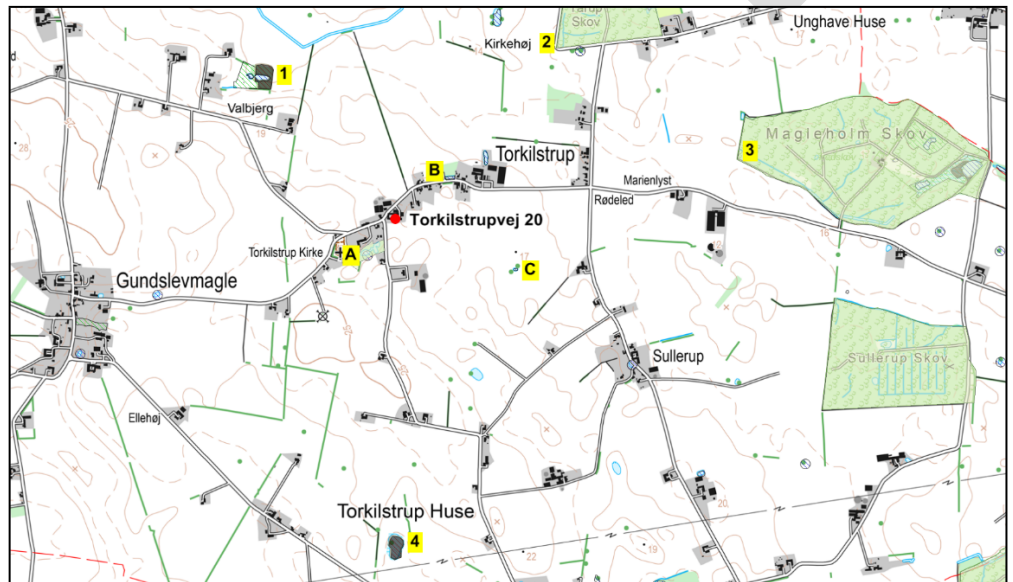
disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Kommunens vurdering

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 170-510 m for husdyrbruget ligger 3 vandhuller (punkt A, B og C på kort 4).

Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i de tre vandhuller, se yderligere beskrivelse i afsnit 3.4.1.3 Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

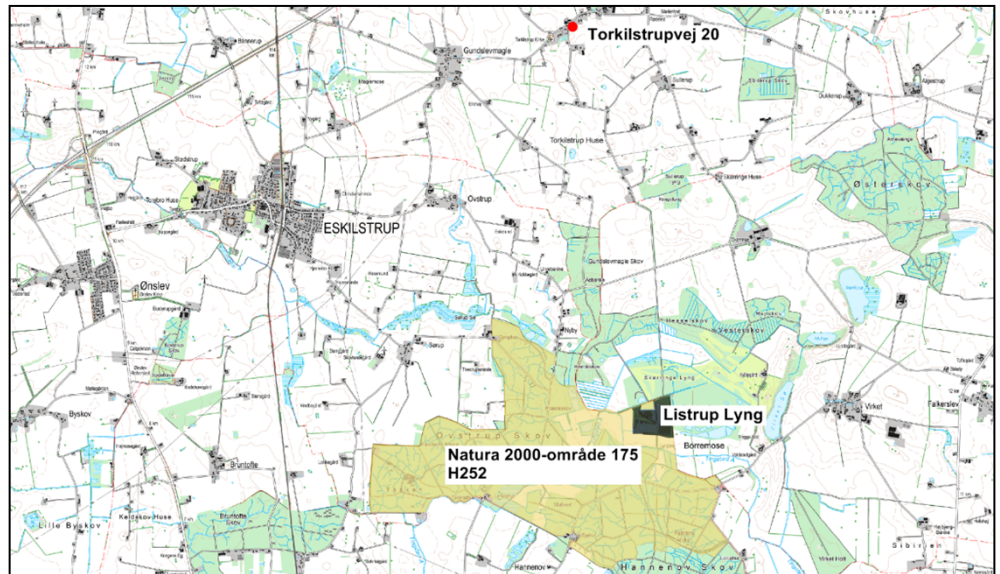

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-4) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3, som ikke er kategori 3-natur (lokalitet A, B og C).

3.4.1.2 Natura 2000

Kommunens vurdering

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Torkilstrupvej 20 er område nr. 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng, som på dette sted består af habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 3,2 km til Natura 2000-området, se kort 5.

Kort 5. Beliggenheden af Torkilstrupvej 20 i forhold til nærmeste kategori 1-natur i Listrup Lyng i Natura 2000-område 175 (gul signatur).

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Torkilstrupvej 20 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$ medfører det ikke ændringer i lokaliteter, som er egnede som yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af de generelle regler

i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af regler i denne bekendtgørelse vil der normalt ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om, staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være på husdyrbruget.

Udbredelse af lugten i nærområdet afhænger desuden af staldanlæggets geografiske placering. De nævnte parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsetyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar men vurderes ikke væsentlig genegivende.

De beregnede geneafstande er angivet neden for i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 6. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand* meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Torkilstrupvej 18	53	85,5	Ja
Enkelt bolig Torkilstrupvej 22a	53	70,9	Ja
Samlet bebyggelse Torkilstrupvej 22a	94,3	70,2	Nej
Byzone-/sommerhusområde m.v. Eskilstrup	167,7	3.249,9	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Motorvejsnært erhvervsområde ved Nørre Alslev	167,7	3.072,7	Ja

* De aktuelle lugtafstande er målt med udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum fra hvert staldafsnit for sig.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene for byzone/sommerhusområde, samt enkeltbolig er overholdt, idet den vægtede geneafstand er større end de beregnede geneafstande.

Derimod er lugtgeneafstande for samlet bebyggelse ikke overholdt, da den vægtede geneafstand er kortere end de beregnede geneafstande.

Alle geneafstandene er angivet ud fra "FMK-modellen" som først begrænsende model i ansøgningssystemet.

Der er med denne miljøtilladelse ikke gennemført ændringer i husdyrproduktionen og indretningen af staldanlæggene ændres ikke. Der er dermed ikke en stigende lugtemission fra husdyrbrugets enkelte staldanlæg eller fra anlægget som en samlet enhed i forhold til den nuværende drift.

Den beregnede geneafstand fra husdyrproduktionen til samlet bebyggelse er beregnet til 94,3 meter. I forhold til samlet bebyggelse skal der tages udgangspunkt i afstande, hvor geneniveauet ligger på over 7 OU_e/m³ (vejledende tålegrænse for samlet bebyggelse). Afstanden til nærmeste beboelse, som udløser en samlet bebyggelse i landzonen er på 70,2 meter (Torkilstrupvej 22a).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der som hovedregel skal meddeles afslag, hvis den beregnede geneafstand er større end den vægtede geneafstand, og dette kan afhjælpes ved lugtreducerende tiltag. Der er dog mulighed for at meddele tilladelse i tilfælde af uændrede eller reducerede lugtgener, samtidig med at afstanden til omkringboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand (50 % regel).

Brug af 50 % regel

Kommunen kan i særlig tilfælde vurderer, at beskyttelsesniveauerne for lugt kan fraviges jf. § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at husdyrbrugets samlede lugtemission forøges.
- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at lugtemissionen fra de enkelte staldanlæg øges nærmere byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger mv.
- Den vægtet geneafstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger mv. er mere end 50 % af den beregnede geneafstand, for alle kombinationer af staldafsnit.

Der vil som følge af det ansøgte ikke være forøgelse i lugtemissionen fra hverken de enkelte staldafsnit eller fra den samlede staldanlæg. Dette er illustreret i nedenstående tabel.

Tabel 7. Lugtemission ved nudrift og ansøgt drift.

Staldanlæg	Nudrift LE/s	Nudrift OU/s	Ansøgt LE/s	Ansøgt OU/s
Polte stald	1.526	3.161	1.526	3.161
Slagtesvinestald	1.288	2.668	1.288	2.668
Samlet	2.814	5.829	2.814	5.829

Nedenstående tabel viser sammenhæng mellem den vægtede gennemsnitsafstand i forhold til samlet bebyggelse.

Tabel 8. Geneafstand og 50 % regel.

Beboelse/områdetype	Vægtet gennemsnits afstand meter	Beregnet geneafstand meter og (50%)	Gennemsnitsafstand i % af geneafstand
Samlet bebyggelse			
Torkilstrupvej 22a	70,2	94,3 (47,2)	74

Ifølge ansøgningsskemaet og ovenstående tabel er afstanden for vægtet geneafstand for det samlede husdyrbrug og for de enkelte staldafsnit større end 50 % af den beregnede geneafstand i forhold til samlet bebyggelse.

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 (§§ 21-33) gælder følgende:

"Hensynet bag bestemmelserne er at give mulighed for, at kommunen i forbindelse med en konkret ansøgt udvidelse eller ændring kan give lov til, at eksisterende husdyrbrug kan foretage produktionsmæssige ændringer og tilpasninger, som medfører, at lugtgenerne formindskes – eller i hvert fald ikke forøges. Det kan efter omstændighederne være hensigtsmæssigt for såvel husdyrbruget som omboende, at husdyrbruget ikke i alle tilfælde er afskåret fra at foretage ændringer.

Der er tale om en konkret fravigelsesmulighed for kommunen, ikke en generel undtagelse. I forbindelse med en ansøgning om godkendelse eller tilladelse, skal kommunen således ikke alene afgøre, om ovennævnte betingelser er opfyldt, men må inddrage spørgsmålet om fravigelse i vurderingen af sagen som sådan og tage konkret stilling til, om omstændighederne samlet set taler for at meddele godkendelse eller tilladelse til det ansøgte, selvom kravet til geneafstanden ikke overholdes".

I denne konkrete miljøtilladelse ansøges der ikke om ændringer i forhold til den nuværende produktion på bedriften. Der søges udelukkende om at blive omfattet af den "nye" husdyrbruglov, hvorved der opnås større fleksibilitet i driften af husdyrbruget.

Som led i den nye miljøregulering af husdyrbrug af den 1. august 2017 anvendes ny faglig viden. I forhold til nyeste viden forøges lugtemissionen kun, hvis der er et større produktionsareal. Hvis der ikke er et større produktionsareal, og der er tale om den samme dyretype før og efter, er udgangspunktet, at der ikke sker en forøgelse af lugtgenerne fra stalden, selvom der produceres flere dyr. Den med husdyrbruglovens indbyggede fleksibilitet vil således ikke medføre ændret/større lugtemission fra staldanlægget.

Meddelelse af tilladelse efter husdyrbrugloven betragtes derfor som en administrativ fastholdelse af gældende nudrift med inddragelse af nyeste bedste tilgængelige viden.

Omstændighederne taget i betragtning vurderer Guldborgsund Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre flere lugtgener end den eksisterende produktion. Det vurderes, at de omkringboende ikke stilles ringere på baggrund af det ansøgte projekt, som dermed kan godkendes på trods af overskridelse af lugtgeneafstanden ved anvendelse af "50 % reglen".

Der vil med denne tilladelse ikke komme til, at ligge flere boliger inden for geneafstandene, end der gør ved nudrift.

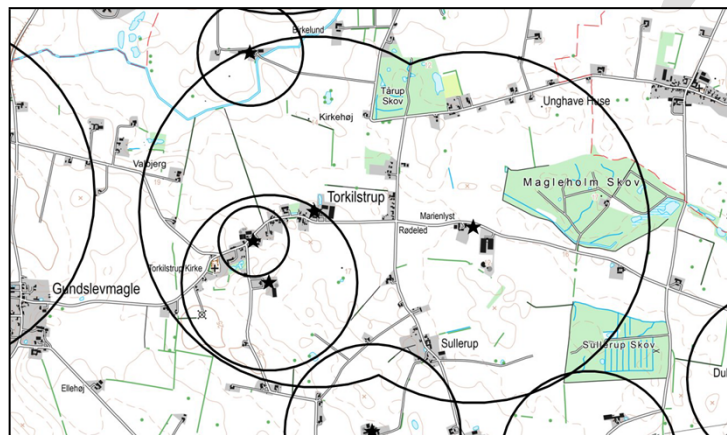
Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 188 meter. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra husdyrbruget kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH_3N pr. år inddrages, såfremt lugtberegningerne er foretaget ud fra "ny lugtmodel". Ved ny lugtmodel skal der således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere en 100 meter på en enkeltbolig.

Der ligger to andre husdyrbrug inden for afstanden for nabobeboelse og samlet bebyggelse: Torkilstrupvej 21 og Torkilstrup Huse 1.

Kort 6: Kumulation

Da lugtberegningerne er foretaget ud fra FMK-modellen, som først begrænsende model, skal geneafstanden ikke forøges.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Det er derfor sat en række vilkår, som blandt andet skal medvirke til en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderen.

Der er stillet vilkår om, at omrøring af gyllen skal minimeres, og at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel. Yderligere skal omrøringen koncentreres over så kort tid som muligt, og flydelaget skal reetableres hurtigst muligt efter omrøring. Ved udbringning flere dage i træk skal flydelaget først etableres efter sidste udbringningsdag. Begrundelse for dette vilkår er, at der

hovedsagligt vil komme lugtemission fra en gyllebeholder, når der omrøres eller pumpes gylle derfra.

For gylleholdere med naturligt flydelag er der lovkrav om logbog over flydelagets tilstand. Flydelaget skal min. 1 gang om måneden kontrolleres og resultatet af kontrollen skal noteres. Evt. udbedringer af flydelaget, samt omrøring og pumpning af gylle skal ligeledes noteres i logbog.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse samt byzone og sommerhusområde er overholdt ved anvendelse af undtagelsesbestemmelsen (50%-reglen) til samlet bebyggelse. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra stalde ikke vil give anledning til væsentlig ændrede gener for naboer.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte ved anvendelse af 50 % reglen, med udgangspunkt i, at der ikke gennemføres ændringer i dyretype, staldsystem eller gødningsanlæg, som vurderes at kunne medføre forøgede lugtgener for omkringboende.

Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugt fra husdyrbruget.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat krav til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Ansøger har oplyst at bekæmpelse af rotter foregår via den kommunale ordning.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. vis den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter), som skal afhjælpes.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

De fleste transporter vil foregå mellem Dukkerupvej 2A og bedriften på Torkilstrupvej 20, når der flyttes polte. Derudover vil der være transporter med færdigfoder samt udlevering af slagtesvin.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsagligt foregå om foråret og om efteråret. Al gylle udbringes med gyllevogn, og primært på arealerne omkring bedriften, så de fleste gyllekørsler kører bagom, og kommer ikke ud på vejen. Indhøst af korn vil ligeledes foregå i en koncentreret periode.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der stillet vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Ansøger har oplyst at der i forbindelse med denne tilladelse ikke ændres ved de daglige transporter til og fra bedriften

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål i landzonen.

Det er vurderet, at de angivne transportveje til og fra ejendommen er hensigtsmæssige, og at transporterne ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende. Der er ikke vurderet grundlag for at stille vilkår vedrørende transporter til og fra ejendommen.

Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn. Det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og korntørring samt transporter.

Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er

væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Tabel 9. Støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00-19.00 Alle dage	-
Foder	Udendørs silo med færdigfoder	Ca. kl. 06.00-19.00 Alle dage	-
Kørsel med maskiner	På hele ejendommen	I højsæsonerne Hele døgnet	-

Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj og rystelser vil kunne overholdes, og der vil kun i meget få tilfælde opstå væsentlige støjgene fra transporterne.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Desuden vil der i tørre perioder kunne forekomme støvgener på grusveje.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og hensynsfuld kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene.

Der er stillet vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for husdyrbrugets anlæg. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvgener for omkringboende ud over det forventelige i landzonen. Dog henvises til god landmandspraksis. Al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Samtidig skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Der er belysning inden for bedriftens driftsområde.

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på husdyrbruget er beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet, og består af gylle.

Mængden af den producerede gødning er estimeret i nedenstående tabel.

Tabel 10. Produceret husdyrgødning

Dyretype	Antal	Gødningstype	Normtal (m ³ /dyr)	Gylle (m ³ /dyr)
Slagtesvin	554	Gylle	0,56	310
I alt				310

Gylle er angivet i m³, og det antages, at 1 m³ gylle svarer til 1 ton.

Beregningerne er gennemført med udgangspunkt i de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Med indførsel af stipladsmodellen fastsættes ammoniakemissionen fra anlæggets gødningslagre med udgangspunkt i overfladearealerne.

For at sikre at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og lagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at stalde og gødningslagre indrettes og drives som angivet, det vil sige at husdyrgødningen skal håndteres som gylle.

Ønskede fysiske ændringer i gødningslagre skal forelægges Guldborgsund kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne, som ligger til grund for miljøtilladelse holder.

Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlig risiko for øget påvirkning af omgivelserne med næringsstoffer end antaget og vurderet i de enkelte afsnit af tilladelsen.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i samtlige staldafsnit, og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholder.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen:

Tabel 11. Opbevaring af flydende husdyrgødning

Lageranlæg	Overfladeareal, m ²	Overdækning	Volumen m ³	Bygge-/kontrol år
Gyllebeholder 1	249	Flydelag	1.000	1998/2008
I alt	249			

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 249 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning er beregnet til ca. 310 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 1.000 m³, hvilket svarer til 38 måneders opbevaring.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarer til 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdet, og kommunen vurderer at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Der er stillet vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen, er det fastholdt i vilkår.

Hvis de nuværende krav til indretning, drift og vedligehold af gyllebeholdere skærpes, skal de nye regler følges. Dette er en skærpelse i forhold til ikke miljøgodkendte anlæg, idet nye regler som hovedregel kun gælder for nyetableringer eller ved ansøgning om ændring af eksisterende anlæg.

Ved håndtering af ovenstående krav, skal der tages hensyn til proportionalitetsprincippet. Det vil sige, at inden der kræves væsentlige ændringer i de eksisterende anlæg på grund af nye lovkrav, skal det vurderes om omkostningerne ved ændringerne står mål med de miljømæssige gevinster. Ved omkostningstunge ændringer vil der således blive tale om en forhandling, hvor der kan blive tale om f.eks. en tidsplan for gennemførelse af ændringerne.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholder, samt til gyllevogn, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb.

Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilke der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes stillet vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen. Kravet er stillet, for at forhindre, at der sker forurening med gylle, ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

Hvis en gyllebeholder ikke skal bruges mere, er der stillet vilkår om, at den tømmes og rengøres og erklæres taget ud af drift til kommunen. Dette vilkår er stillet for at undgå at have halvfylde beholdere stående uden opsyn. Beholdere der er erklæret taget ud af drift, kan tages i brug igen, når den har fået beholderkontrol.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

3.6 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

For at kunne dokumentere at miljøtilladelsen og lovgivningen overholdes skal følgende være til rådighed på kommunens forlangende:

- Produktions- og effektivitetskontrol.

- Dokumentation for bortskaffelse af affald.
- Logbog for gyllebeholdere.
- 10 års beholderkontrol.
- Beredskabsplan.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøtilladelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøtilladelse uden, at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne overvågning, egenkontrol og overholdelse af vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelse overholdes. Dokumentationerne skal desuden foreligge i en form, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.7 BAT OG BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

Husdyrbrugets ammoniakemission er i ansøgningssystemet beregnet til 381 kg NH₃-N/år.

For husdyrbrug med en ammoniakemission på mindre end 750 kg NH₃-N/år skal der jf. husdyrlovens § 27 stk. 2 ikke stilles vilkår til reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT). Der er derfor ikke foretaget BAT vurderingen af den ansøgte produktion.

4 HØRINGER

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 58 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Udkast i høring/naboorientering

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkastet til miljøtilladelse har været i høring hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt øvrige parter i 2 uger med høringsfrist den **dato**-2019 jf. § 56 i husdyrloven.

Øvrige parter omfatter de nærmeste naboer, som eventuelt kan blive berørt af, at tilladelsen meddeles.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 188 meter.

Der er ikke gennemført høring af ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til ejendommen Torkilstrupvej 20, ud over de ovenfor anførte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Der er indkommet følgende indsigelser i høringsperioden.

Guldborgsund Kommune har følgende kommentarer og vurderinger i forhold til høringssvarene:

Kommentarer

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan det ansøgte gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte produktion heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår tilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

6 BILAG

Bilag 1: Oversigtskort
Bilag 2: Naturvurdering

Udkast

Bilag 1: Oversigtskort

Torkilstrupvej 20, 4863 Eskilstrup

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

TORKILSTRUPVEJ 20, 4863 ESKILSTRUP

Bilag 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

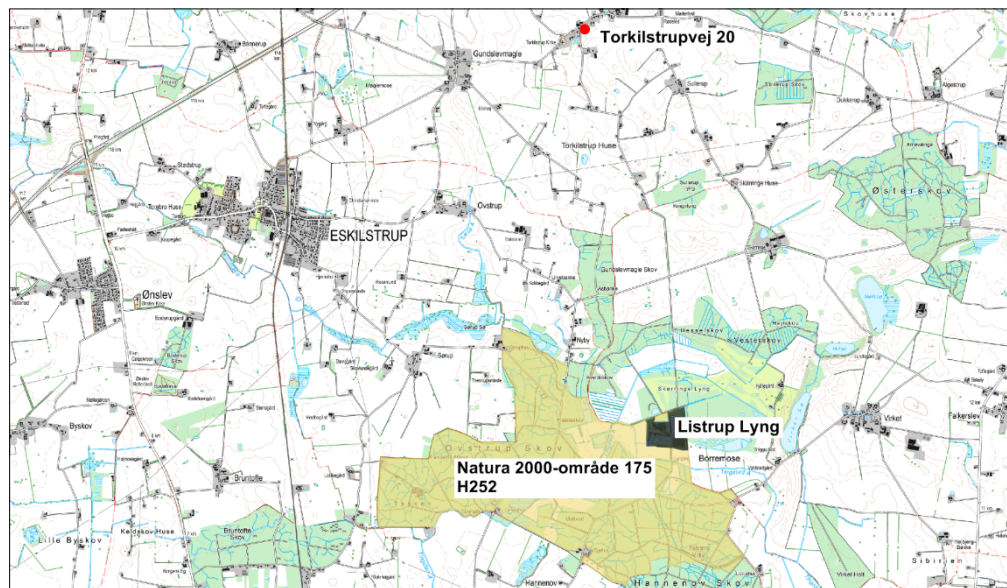
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Torkilstupvej 20 findes i Listrup Lyng, der ligger 4,1 km syd for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet indeholder de kortlagte habitatnaturtyper 91D0 skovbevokset tørvemose, 3160 brunvandet sø og 7140 hængesæk. Listrup Lyng indgår i habitatområde 252 Listrup Lyng, som er en del af Natura 2000-område 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng.

Kort 1. Beliggenheden af Torkilstrupvej 20 i forhold til nærmeste kategori 1-natur i Listrup Lyng i Natura 2000-område 175 (gul signatur).

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er:

91D0 skovbevokset tørvemose: 10 - 20 kg N/ha/år

3160 brunvandet sø: 5 - 10 kg N/ha/år

7140 hængesæk: 10 - 15 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 14,1 kg N/ha/år i området omkring kategori 1-naturtyperne i Listrup Lyng.

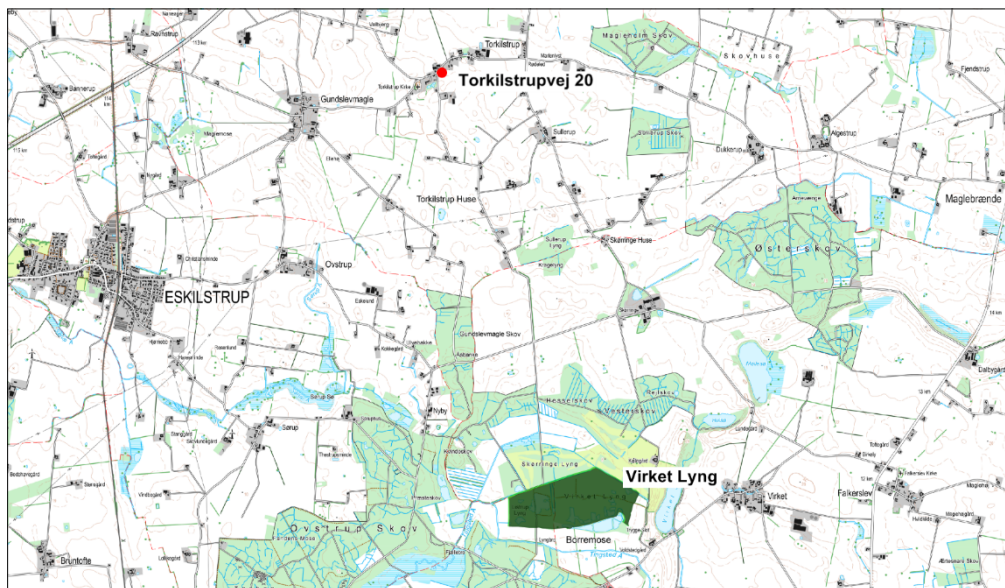
Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH_3 -N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Ved brug af kumulations-modellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ligger mere end 2 husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtypen. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,2 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH_3 -N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Virket Lyng, der ligger 4,05 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH_3 -N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur, som ligger i Virket Lyng.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevoget med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

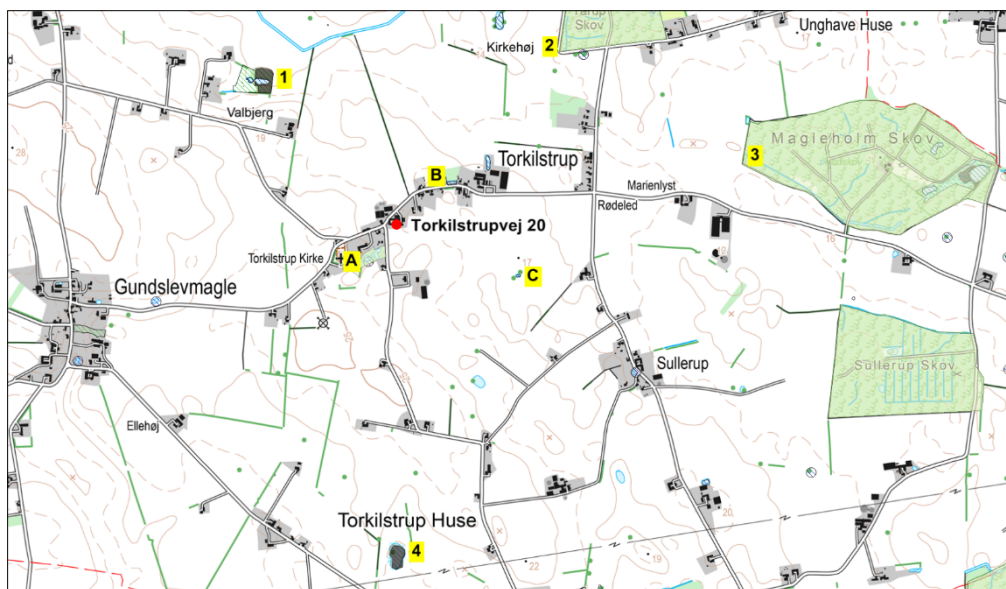
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,5 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Torkilstrupvej 20 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-4) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3, som ikke er kategori 3-natur (lokalitet A, B og C).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Torkilstrupvej 20.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2 Tårup Skov	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3 Magleholm skov	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
4	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Omkring 635 m nordvest for Torkilstrupvej 20 ligger en mose (lokalitet 1). Ifølge Naturdata på miljøportalen.dk er mosen besigtiget i 1995, hvor den beskrives som et naturområde med en del almindeligt forekommende fugtigbundsplanter. I dag fremstår mosen på luftfotos fortsat som et vådt område bevokset med en del træer.

Syd for husdyrbruget ligger også en mindre mose i en afstand på ca. 1320 m (lokalitet 4). I mosen er der dels et afgræsset område, dels en sø der er tilgroet med rørsump.

De nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Tårup Skov (lokalitet 2) og Magleholm Skov (lokalitet 3), som ligger henholdsvis ca. 940 m nordøst og ca. 1400 m øst for husdyrbruget. Begge skove er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skovene består primært af løvtræer.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 170-510 m for husdyrbruget ligger 3 vandhuller (punkt A, B og C på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i de tre vandhuller, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

*Kommunens vurdering*Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da ammoniakdepositionen er mindre end 0,2 kg N/ha, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Torkilstrupvej 20 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Torkilstrupvej 20 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegnings.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Torkilstrupvej 20 er område nr. 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng, som på dette sted består af habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 3,2 km til Natura 2000-området, se kort 1. Natura 2000-området har et areal på 272 ha og udgøres af to moser, henholdsvis Horreby Lyng og Listrup Lyng, der også kaldes for Borremosen. Moserne er dannet som højmoser, hvor tørvemosser er vokset ind over en afløbsløs sø, der er opstået i en istidslavning. I moserne har der fundet tørvegravning sted bl.a. under 2. verdenskrig, hvilket har resulteret i dannelsen af flere søer. Moserne ligger med en indbyrdes afstand på ca. 3,5 km. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Listrup Lyng i Natura 2000-område 175 (H252 og F124).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H252 Listrup Lyng		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Skovbevokset tørvemose (91D0)
	Hængesæk (7140)	*Elle- og askeskov (91E0)
		* angiver prioriteret naturtype
Arter:	Stor kærguldsmed	Sumpvindelsnegl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde H124 Listrup Lyng		
Arter:	Rørhøg	Trane
	Rørdrum	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne 91D0 skovbevokset tørvemose, 3160 brunvandet sø og 7140 hængesæk, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Torkilstrupvej 20 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Bilag 1).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af bilag 1.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå prikket signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der et vandhul og et gadekær se kort 4. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul	170 m	SV	0,1 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år
Vandhul/ gadekær	240 m	NØ	0,3 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Bilag 1 med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Bilag 1. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrellflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland. Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage. Findes omkring Store Musse	Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder. Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.
Spidssnudet Frø	Almindeligt forekommende i hele kommunen. Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose). Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.
Grøn mosaikguldsmed	Registreret i Korselitze Østerskov i 1912. Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i søer og damme med Krebseklo.
Stor kærguldsmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1975 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.
Bred vandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1976 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.
Mygblomst	Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose. Seneste fund mindst 30 år tilbage.	Tilgroning, vandstandssænkning.